C U R T E A D E A P E L B Ă L Ț I

Dosarul nr.1a-890/2022 Prima instanţă: Judecătoria Edineț, sediul Briceni

Judecător: Aurelia Procopișina

D E C I Z I E

În numele Legii

14 februarie 2024

mun.Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei de judecată Ala Rotaru

Judecătorii: Dumitru Puşca, Angela Revenco

Grefier: Victoria Dolghii-Munteanu

Cu participarea:

Procurorului: Lilia Prisacari

Avocatului: Dumitru Harea

a examinat în ordine de apel în şedinţă publică apelurile procurorului în Procuratura raionului Briceni, Ruslan Baraliuc și a avocatului Harea Dumitru în interesul inculpatei Casco Elena declarate împotriva sentinței judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 11.10.2022

Procedura de citare legală a fost respectată.

Procurorul Lilia Prisacari a pledat pentru admiterea apelului declarat de acuzatorul de stat și respingerea apelului declarat de avocatul Harea Dumitru în interesul inculpatei Casco Elena.

Avocatul Harea Dumitru și inculpata Casco Elena au pledat pentru admiterea apelului declarat de avocat și respingerea apelului declarat de procurorul în Procuratura raionului Briceni, Ruslan Baraliuc.

Reprezentantul părții vătămate Iordachi Ion a pledat pentru respingerea apelului declarat de avocatul Dumitru Harea în interesul inculpatei Casco Elena și admiterea apelului declarat la caz de acuzatorul de stat.

Termenul de judecare a cauzei:

-în instanţa de fond 17.10.2020-11.10.2022

-în instanţa de apel 18.11.2022-03.04.2024

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul-raportor, Colegiul penal,

constată:

Prin sentinţa Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 11.10.2022

Casco Elena *****, născută la *****, c/p *****, domiciliată a satul *****, căsătorită, studii superioare, nesupusă militar, temporar neangajată în câmpul muncii, fără antecedente penale, nu are grad de invaliditate, nu deține titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat, cetățean al Republicii Moldova, învinuită în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal al RM.

a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(4) Cod penal și în baza acestei legi i s-a aplicat amendă în mărime de 1500 (o mie) unități convenționale echivalentă cu 30000 (treizeci mii) lei (legea în vigoare la momentul comiterii infracțiunii 2015).

S-a încetat procesul penal în privința lui Casco Elena ***** în baza art.196 alin.(4) Cod penal cu liberarea acesteia de pedeapsă penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție prevăzut de art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal al RM.

S-a încasat de la Casco Elena *****, născută la *****, c/p *****, domiciliată în satul ***** în beneficiul SRL ”IMEXAGRO” c/f 1003601002384, prejudiciul material în mărime de 608330 (șase sute opt mii trei sute treizeci), 15 lei și 359389 (trei sute cincizeci și nouă mii trei sute optzeci și nouă), 60 lei dobândă de întârziere.

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut că, Casco Elena *****, se învinuiește în aceia, că fiind administratorul S.C. ”Nicomax” SRL, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a S.C. ”Imexagro” SRL și prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii și calităților substanțiale a obiectului, acţionând în acest sens prin promisiuni credibile dar de fapt neavând intenţia să-şi îndeplinească pe deplin angajamentele asumate, la data de 12 mai 2015 a încheiat contractul (de vânzare-cumpărare) nr.128/15 cu S.C. ”Imexagro” SRL, conform căruia, S.C. ”Imexagro” SRL a livrat S.C. ”Nicomax” SRL, marfă în valoare totală de 1499830,15 lei. Conform condițiilor contractului S.C. ”Nicomax” SRL s-a obligat să achite în favoarea S.C. ”Imexagro” SRL, costul mărfii primite în două tranșe, adică 40% din suma totală în termen de până la 30.07.2015 și restul 60% din sumă în termen de până la 10.10.2015. Termenul de achitare a datoriei nu a fost respectat, achitarea parțială fiind efectuată de către SC ”Luxagro-Service”

SRL în temeiul contractelor de cesiune a dreptului de creanță: nr.06/15-c din 04.08.2015 (341600 lei); nr.16/15-c din 09.12.2015 (200000 lei); nr. 17/15-c din 29.12.2015 (49900 lei); nr.18/15-c din 30.12.2015 (150000 lei); nr.c-01/16 din 01.02.2016 (150000 lei). Astfel, datoria S.C. ”Nicomax” SRL față de S.C. ”Imexagro” SRL, constituie 608330,15 lei, bani pe care i-a însușit, pricinuind astfel victimei o pagubă materială în proporții deosebit de mari.

Întru garantarea obligațiilor conform contractului nr.128/15 din 12.05.2015, conform contractului de gaj nr.05-g/15 din 11.05.2015, S.C.”Nicomax” SRL a gajat în favoarea S.C. ”Imexagro” SRL, bunuri mobile, grâu, floarea-soarelui, porumb, cultivate pe terenurile agricole a SC ”Nicomax” SRL cu numerele cadastrale: 4533101; 4533102; 4533103;4533104; 4533105; 4533107;4533108; 4533109; 4533110, amplasate în extravilanul satului Gura Căinarului, raionul Florești, în valoare totală de 2258000 lei și anume: 64 tone de grâu din roada anului 2015, în valoare de 128000 lei; 290 tone de floarea-soarelui, din roada anului 2015 în valoare de 1160000 lei și 645 tone de porumb, din roada anului 2015, în valoare de 970000 lei.

La data de 01.03.2015, SRL ”Nicomax” a încheiat un contract, conform căruia a transmis în folosință SRL ”Demeder Com” terenurile sale arabile, arendate de la persoane fizice (562 ha), amplasate în extravilanul satului Gura Căinarului, raionul Florești, pentru perioada cuprinsă între 01.03.2015-31.12.2016. Conform contractului SRL ”Nicomax” a primit de la SRL ”Demeder Com”, păcură în cantitate de 2250 tone, iar SRL ”Demeder Com” a obținut dreptul de a prelucra terenurile menționate după dorința sa și a beneficia de toată roada de pe aceste terenuri. Astfel, la data de 11.05.2015 (la momentul semnării contractului de gaj) SRL ”Nicomax” deja nu avea în gestiunea sa careva terenuri arabile amplasate pe teritoriul satului Gura Căinarului, raionul Florești, deoarece dreptul de a prelucra terenurile menționate a fost transmis SRL ”Demeder Com”.

Prin ordonanța din 29 martie 2019, a procurorului în Procuratura Dondușeni Vacari Veascelav, în privința lui Casco Elena Miahil a fost modificată învinuirea (f.d.27-28, vol.II), prin urmare Casco Elena fiind învinuită de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privinţa naturii, calităţilor substanţiale ale obiectului, părţilor actului juridic nul sau anulabil, încheierea acestuia fiind determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, care a produs daune considerabile.

Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura r-lui Briceni, Ruslan Baraliuc, solicitând examinarea şi admiterea apelului, casarea sentinţei judecătoriei Briceni, din 11 octombrie 2022 în privinţa inculpatei Casco Elena, din motivul ilegalităţii sentinţei pronunţate, rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei noi

hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care Casco Elena să fie recunoscută vinovată de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.190 alin.(5) CP şi de a-i aplica o pedeapsă conform acestui articol sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu ispăşirea pedepsei în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii pe un termen de 3 ani.

În motivarea apelului a invocat ilegalitatea și netemeinicia sentinței, menționând că încadrarea de instanţa de fond a acţiunilor inculpatei Casco Elena conform art.196 alin. 4) Cod penal este neîntemeiată şi contrară probelor examinate, aceasta făcând referire la obiectul, latura obiectivă şi subiectivă a infracţiunii prevăzute de art.190 CP, a constatat că în acţiunile inculpatei lipseşte latura subiectivă şi obiectivă a infracţiunii incriminate, deoarece intenţiile inculpatei n-au fost îndreptate în mod direct (sau indirect) la comiterea unei infracţiuni, în special al escrocheriei, respectiv, ea nu a avut intenţia de a dobândi ilicit bunurile părţii vătămate, iar acţiunile ei nu cad sub incidenţa prevederilor art.190 alin.(5) Cod penal, constatându-se că inculpata Casco Elena nu a avut intenţia directă de a sustrage şi nici nu a fost ghidată de scopul de cupiditate, respectiv, instanţa încadrează acţiunile inculpatei în baza art.196 alin.(4) Cod penal-cauzarea de daune materiale în proporţii deosebit de mari prin înşelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însuşire.

Reiterează faptul că reîncadrând acţiunile inculpatei în baza art.196 alin.4) Cod penal, instanţa de fond a ignorat probele administrate şi examinate în şedinţele de judecată şi anume: declaraţiile reprezentatului părţii vătămate Iordachi Ion, martorului *****, totodată subliniind că vinovăţia inculpatei în săvârşirea infracţiunii incrimate se dovedeşte şi prin plângerea directorului SC”IMEXAGRO” SRL, potrivit căreia solicită pornirea urmăririi penale în privinţa lui Casco Igor şi Casco Elena; contractul de gaj al bunurilor mobile nr.05-g/15 din 11 mai 2015; preaviz de exercitare a dreptului la gaj din 26 octombrie 2015; preaviz de exercitare a unui drept de gaj înregistrat cu nr.246808; acte de verificare între întreprinderile SRL ”IMEXAGRO” şi SRL ”NICOMAX”; ordonanţă de ridicare din 13 ianuarie 2017, potrivit căreia a fost dispusă efectuarea ridicării de la SRL ”Demeder Com” a copiei contractului de arendă a terenurilor de la SRL ”Nicomax” amplasate în s. Gura Căinarului, r-nul Floreşti; contractul cu privire la activitatea comună din 01 martie 2015, potrivit căruia este reflectat faptul că SRL ”Nicomax” transmite lui SRL ”Demender Com”, teren cu suprafaţa de 562 ha pentru creşterea culturilor Agricole; ordonanţă de ridicare din 23 martie 2018 potrivit căruia a fost dispusă ridicarea de la SRL ”Imexagro” a următoarelor documente: factura fiscală seria nr.JV2677266, comanda produselor de uz fito-sanitar; factura fiscală seria nr. JV26770I6, comanda necesară de uz fito-sanitar; factura fiscală seria, nr. JV1454370, comanda necesară a produselor de uz fitosanitar; factura fiscală seria, nr. JV 1454298, comanda necesară a produselor de

uz fitosanitar, decizia fondatorului unic al SRL ”Nicomax”; aviz de înregistrare a gajului; contract de gaj al bunurilor mobile nr.05-g/15; confirmare de înregistrare a gajului; preaviz de exercitare ia gaj, aviz de recepţie; preaviz de exercitare a unui drept de gaj înregistrat cu nr.246808; decizia fondatorului unic al SRL ”Nicomax” din 11 mai 2015, potrivit căreia este indicat faptul că, fondatorul a decis de a gaja culturi din I şi II grupă, grâu, floarea soarelui, porumb, cultivate pe câmpurile SC ”Nicomax” SRL cu numerele cadastrale 4533101; 4533102; 4533103; 4533104; 4533105; 4533107; 4533108; 4533109; 4533110 aflate în extravilanul s.Gura Căinarului, r-nul Floreşti, în valoare totală de 2258000 MDL şi anume: 64 tone de grâu, roada anului 2015, în valoare de 128000 MDL; 290 tone de floarea-soarelui, roada anului 2015, în valoare de 1160000 MDL; 645 tone de porumb, roada anului 2015, în valoare de 970000 MDL; avizul de înregistrare a gajului; contractul de gaj a bunurilor mobile nr.05-g/15 din 11 mai 2015; confirmare de înregistrare a gajului din 12.05.2015; contract nr.c-01 imex/16 de cesiune a dreptului de creanţă din 01 februarie 2016 încheiat între cesionarul SRL ”Luxagro-Service’\ debitorul SRL”Nicomax” şi cedentul SRL ”Imexagro”; contract nr.l6/15-c de cesiune a dreptului de creanţă din 09 decembrie 2015 încheiat între cesionarul SRL”Luxagro -Service”, debitorul SRL”Nicomax” şi cedentul SRL”mexagro”; contract nr.17/15-c de cesiune a dreptului de creanţă din 29 decembrie 2015 încheiat între cesionarul SRL”Luxagro-Service”, debitorul SRL”Nicomax” şi cedentul SRL ”Imexagro”; contract nr.18/15-c de cesiune a dreptrului de creanţă din 30 decembrie 2016 încheiat între cesionarul SRL ”Luxagro-Service”, debitorul SRL ”Nicomax” şi cedentul SRL”Imexagro”; -contract nr.06 imex/15-c de cesiune a dreptului de creanţă din 04 august 2015 încheiat între cesionarul SRL ”Luxagro-Service”, debitorul SRL ”Nicomax” şi cedentul SRL ”Imexagro”; -act de cesiune a dreptului de creanţă din 04.08.2015; -contract de vânzare-cumpărare nr.128 imex/15 din 12.05.2015.

Prin urmare, consideră demonstrată vinovăţia inculpatei în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal (în vigoare 12.05.2015), după indicii calificativi- escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune sau abuz de încredere, cu folosirea situaţiei de serviciu, săvârşită în proporţii deosebit de mari.

Arată, că referitor la poziţia instanţei de fond, de prezenţă în acţiunile inculpatei a elementelor infracţiunii prevăzute de art.196 Cod penal, a menţionat faptul, că în cazul infracţiunii prevăzute de art.196 Cod penal, făptuitorul nu dobândeste careva bunuri concrete ale victimei, ci se eschivează în mod fraudulos să-i transmită acesteia bunuri care i se cuvin ori se foloseşte de ele în detrimentul victimei.

De asemenea, indică că pentru a încadra acţiunile inculpatei în baza art.196 Cod penal, instanţa de fond urma să invoce care probe confirmă că nu a avut loc

dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune sau abuz de încredere, ci a fructului beneficiului, folosul utilizării banilor încredinţaţi/aflaţi în gestionarea ei.

Subliniază că în sentinţa atacată nu există motivare precum că în urma acţiunilor inculpatei, să se confirme existenţa elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.196 alin.(4) Cod penal, care prevede intenţia spre folosire temporară a bunurilor.

Nu în ultim rând, reiterează și faptul, că instanţa de fond, reîncadrând acţiunile inculpatei în baza art.196 alin.(4) Cod penal, nu a constatat fapta ca fiind dovedită, dar a indicat învinuirea care a fost înaintată inculpatei de către acuzare, ceea ce contravine prevederilor art.394 alin.1) pct.1) CPP.

A concluzionat asupra faptului că instanţa de judecată a pronunţat o sentinţă ilegală, care urmează a fi casată, iar inculpata Casco Elena declarată vinovată de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

De asemenea sentința instanței de fond a fost contestată cu apel și de către avocatul Dumitru Harea în interesul inculpatei Casco Elena, solicitând admiterea apelului, casarea sentinţei Judecătoriei Edineţ, sediul Briceni din 11 octombrie 2022, ca fiind ilegală şi neîntemeiată, cu pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care Casco Elena să fie achitată pe marginea acuzaţiilor înaintate, în baza art.390 alin.(1) p.1) Cod de procedură penală al Republicii Moldova.

În motivarea apelului a invocat netemeinicia și ilegalitatea sentinței instanței de fond, menționând că analizând sentinţa Judecătoriei Edineţ, sediul Briceni din 11.10.2022, în calitate de apărător al inculpatei Casco Elena, concluzionează asupra necesității casării sentinței cu pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă, prin care Casco Elena să fie achitată pe marginea acuzaţiilor înaintate.

Indică că raportând reglementările legale la soluţia dispusă de prima instanţă, consideră că ilegalitatea şi netemeinicia sentinţei se confirmă, pe de o parte, prin faptul că instanţa de fond a recurs la condamnarea inculpatei Casco Elena în lipsa unor probe certe de vinovăţie în cele incriminate, iar pe de altă parte, instanţa de fond a lăsat fără examinare argumentele apărării, nu a răspuns la o serie de argumente ale apărării, ceea ce indică la superficialitatea examinării şi soluţionării cauzei deduse judecăţii prin neoferirea răspunsurilor la alegaţiile principale ale apărării, situaţie care indică inclusiv şi la lipsa de imparţialitate a judecătorului, or, după cum a fost aranjat conţinutul sentinţei primei instanţe, aceasta reprezintă nu altceva decât un rechizitoriu.

În speţă, a subliniat că între garanţiile dreptului la un proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenţie, se înscrie şi obligaţia tribunalelor de a-şi motiva deciziile lor. Absenţa motivării unei decizii judiciare poate impieta asupra

dreptului la un proces echitabil, mai ales atunci când decizia nemotivată este susceptibilă de a fi atacată pe fond la o instanţă superioară.

Reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în jurisprudenţa sa constantă că judecătorii trebuie totuşi să indice cu suficientă claritate motivele pe care-şi întemeiază deciziile, căci numai astfel un acuzat poate exercita căile de atac prevăzute de legislaţia naţională.

Conform practicii constante CtEDO, dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă susţinerile părţilor sunt examinate de către instanţă, aceasta având obligaţia de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor şi elementelor de probă sau cel puţin de a le aprecia.

La fel, indică că Codul de procedură penală al RM prevede în art.394 alin.(2) că sentinţa de condamnare trebuie să cuprindă inclusiv şi motivele pentru care instanţa a respins alte probe.

Arată că din conţinutul sentinţei rezultă că instanţa de fond nu şi-a motivat nici într-un fel respingerea probelor prezentate de partea apărării, întemeindu-şi sentinţa exclusiv pe probele acuzării care în esenţa lor nu indică la existenţa în acţiunile inculpatei Casco Elena a elementelor constitutive ale infracţiunii incriminate de la art.190 alin.(5) Cod penal al RM sau a celei incriminate de art.196 alin.(4) CP al RM.

În speţă, potrivit principiilor generale ale procesului penal, în cadrul procesului penal trebuie verificate de către procuror şi de către instanţele de judecată toate probele acumulate, atât cele de acuzare, cât şi cele ce dezvinovăţesc persoana. La caz, însă instanţa de fond nu a acordat deplină eficienţă acestor principii şi nu a verificat şi cercetat probele care de fapt o dezvinovăţesc pe inculpată şi care indică la existenţa relaţiilor civile între SRL ”Imexagro” şi SRL ”Nicomax”.

Reiterează că instanţa de fond a dat prioritate şi a considerat veridice declaraţiile părţii vătămate SRL ”Imexagro”, încadrând acţiunile inculpatei în baza legii penale, fără a le analiza în coroborare cu alte probe prezentate de apărare şi fără a exclude dubiile existente.

De asemenea, notează și faptul că în speţă, instanţa de fond nu a luat în considerare existenţa relaţiilor civile între SRL ”Imexagro” şi SRL ”Nicomax”, precum şi ordinea de soluţionare a litigiilor stabilită de părţile contractante.

Reține că în conformitate cu prevederile art.8 alin.(1), (2) lit.a) din Codul civil în vigoare până la 01.03.2019, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

De asemenea, conform prevederilor art.10 alin.(1), (2) din Codul civil în vigoare până la 01.03.2019, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de aplanare a litigiului dintre părţi până la adresare în instanţă de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract.

Potrivit dispoziţiilor art.11 din Codul civil în vigoare până la 01.03.2019, apărarea dreptului civil se face prin: a) recunoaşterea dreptului; b) restabilirea situaţiei anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acţiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) recunoaşterea nulităţii actului juridic; d) declararea nulităţii actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligaţiei în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciilor; h) încasarea clauzei penale; i) repararea prejudiciului moral; j) desfiinţarea sau modificarea raportului juridic; k) neaplicarea de către instanţa de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; l) alte căi prevăzute de lege.

Tot la speță, reiterează și faptul că potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr. 128 imex/15 din 12.05.2015 (p.1.1.), încheiat între SRL ”Imexagro” în calitate de vânzător şi SRL ”Nicomax” în calitate de cumpărător, vânzătorul se obligă să predea în proprietate cumpărătorului, iar cumpărătorul se obligă să preia şi să plătească preţul produselor de uz fitosanitar, seminţelor indicate în anexa la contract, facturile fiscale respective.

Potrivit p.2.3. al contractului de vânzare-cumpărare, cumpărătorul se obligă să achite preţul mărfii în modul următor: -40% din preţul mărfii cumpărate, până la data de 30.07.2015; -60% din preţul mărfii cumpărate, până la data de 10.10.2015.

Totodată, părţile contractante au prevăzut în p.5.1. din contractul sus menţionat că, toate litigiile ce apar în legătură cu executarea contractului, se vor soluţiona pe cale amiabilă. Conform p.5.3. al contractului, în cazul în care părţile nu au ajuns la un numitor comun în termen de 5 zile calendaristice din momentul înaintării pretenţiei, litigiile se vor remite spre examinare instanţei de judecată competente.

Reiterează că deși între SRL ”Imexagro” şi SRL „Nicomax” a apărut litigiu cu privire la executarea contractului de vânzare-cumpărare, iar contractul prevedea ordinea de soluţionare a litigiilor apărute între părţile contractante, SRL ”Imexagro” nu a făcut uz de dreptul său de a sesiza instanţa de judecată competentă în vederea valorificării drepturilor întreprinderii pe cale judiciară, dar a recurs la organul de urmărire penală în vederea utilizării acestuia drept instrument de soluţionare a unui litigiu civil, situaţie pe care apărarea o califică ca fiind incompatibilă cu ordinea de drept.

Notează că din conţinutul dispoziţiilor art.274 CPP al RM, se deduce cert că, începerea urmăririi penale este condiţionată de existenţa probelor ori indiciilor temeinici din care rezultă bănuiala rezonabilă că a fost comisă o infracţiune.

Persistenţa unei suspiciuni rezonabile că persoana a comis o infracţiune, constituie o condiţie prealabilă şi ”sine qua nori” pentru începerea urmăririi penale.

La fel, menționează că în art.6 alin.43) CPP al RM, bănuiala rezonabilă se prezintă ca fiind o suspiciune care rezultă din existenţa unor fapte şi/sau informaţii care ar convinge un observator obiectiv că s-a comis ori se pregăteşte comiterea unei infracţiuni imputabile unei anumite ori anumitor persoane şi că nu există alte fapte şi/sau informaţii care înlătură caracterul penal al faptei ori dovedesc neimplicarea persoanei.

Coroborând materialele cauzei penale cu prevederile legislaţiei în vigoare, partea apărării conchide că între SRL ”Imexagro” şi SRL ”Nicomax”, persistă raporturi juridice civile, încheiate în formă scrisă, manifestate prin obligaţiuni reciproce, care reflectă nemijlocit acordul comun al ambelor părţi. Aferent, părţile au stabilit şi modalitatea de soluţionare a unor eventuale litigii, dacă acestea vor apărea în legătură cu executarea contractului de vânzare-cumpărare.

Subliniază că pe parcursul cercetării judecătoreşti în primă instanţă, s-a stabilit că din probele administrate nu rezultă explicit o suspiciune veritabilă că a fost săvârşită o infracţiune contra patrimoniului, în detrimentul intereselor SRL ”Imexagro”, fie a unei alte infracţiuni aflate în conexitate cu aceasta. Acţiunile efectiv incriminate de organul de urmărire penală inculpatei, nu corespund semnelor componenţei prevăzute la art.190 alin. (5) CP al RM şi nici celor prevăzute la art.196 alin.(4) CP al RM.

Legea penală prin art.190 CP al RM, incriminează ca escrocherie doar fapta care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune sau abuz de încredere şi doar în situaţia particulară în care intenţia de dobândire a bunurilor respective a existat înainte de obţinerea posesiei asupra lor.

Mai mult decât atât, atrage atenția asupra deciziei Curţii Constituţionale nr.126 din 15 noiembrie 2018, privind excepţia de neconstituţionalitate a unor prevederi din art.190 din Codul penal, prin care Curtea a indicat că ”neexecutarea obligaţiilor care derivă dintr-un contract încheiat nu poate fi calificată ca infracţiune de escrocherie dacă nu s-a stabilit că s-au folosit manopere frauduloase faţă de creditorul obligaţiei până la şi pentru încheierea contractului”.

Mai indică că pe lângă faptul că nu-i poate fi incriminată inculpatei fapta prevăzută la art.190 alin.(5) CP al RM, nu-i poate fi incriminată nici fapta prevăzută la art.196 alin. (4) CP al RM (cauzarea de daune materiale în proporţii deosebit de mari prin înşelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însuşire), or, la caz persistă relaţii de ordin juridico-civil, şi orce pretenţie a vreunei sau altei părţi urmează a fi soluţionată de instanţa de judecată a cărei competenţă este stabilită de art. 331 CPC al RM.

În speţă, partea apărării constată că nu au fost administrate probe concludente care ar convinge un observator obiectiv că inculpata ar fi întocmit anticipat

constituirii tranzacţiei de vânzare-cumpărare, un plan prejudiciabil bine structurat privind dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune sau abuz de încredere, la caz a mijloacelor financiare din patrimoniul SRL ”Imexagro”. Aşadar, cu referire la acţiunile de escrocherie incriminate de organul de urmărire penală inculpatei Casco Elena, nu şi-au găsit confirmare în realitatea obiectivă, inclusiv şi acţiunile de cauzarea de daune materiale în proporţii deosebit de mari prin înşelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însuşire, prevăzute la art.196 alin.(4) CP al RM.

Consideră că instanţa de fond nu a pătruns în esenţa tuturor probelor administrate în cauza de învinuire a inculpatei Casco Elena.

De asemenea, opinează că în speţă, se evidenţiază o discrepanţă între cele reţinute de instanţă şi conţinutul real al probelor administrate, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecinţă pronunţarea unei concluzii nemotivate, fără a verifica fiecare probă în parte sub aspectul procedurii penale, cât şi coroborarea acestora.

Arată, că Curtea Constituţională în jurisprudenţa sa constantă a reiterat că, ”... deşi ţine de competenţa instanţelor de judecată să interpreteze şi să clarifice normele legale penale, acestea nu sunt îndreptăţite să recurgă la o interpretare extensivă defavorabilă a legii penale. O asemenea abordare este interzisă de art.22 din Constituţie şi de art.7 din Convenţia Europeană. În consecinţă, cerinţa interpretării stricte a normei penale urmăreşte protecţia persoanei împotriva arbitrarului ”.

Pe de altă parte, a subliniat și faptul că instanţa de fond nu a dat un răspuns clar şi nici o motivare plauzibilă argumentelor apărării precum că situaţia litigioasă poartă un caracter eminamente civil, urmând a fi soluţionat în conformitate cu legislaţia civilă, de fapt, sub incidenţa legii penale trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea- voinţă, fraudă, malversaţiune din partea făptuitorului, ceea ce în speţă nu s-a dovedit de către acuzare, motiv din care la caz nu se atestă temeiuri de a plasa raporturile juridice civile dintre SRL ”Imexagro” şi SRL ”Nicomax” sub autoritatea legii penale.

În context, reține că soluţionarea litigiilor existente ţine în exclusivitate de competenţa instanţei de judecată, fiind guvernate de legea material civilă. SRL ”Imexagro” încearcă într-un mod nejustificat apărarea drepturilor sale prin metodele justiţiei penale, fapt inacceptabil într-o societate democratică şi interzis de reglementările procedurale penale. Consideră că anume mecanismele justiţiei civile sânt cele care intervin în vederea apărării drepturilor şi intereselor legitime ale SRL ”Imexagro” în situaţia în care se consideră vătămată printr-un act juridic cu caracter civil. Pentru realizarea drepturilor pretinse a fi încălcate, SRL ”Imexagro” urma să declanşeze prioritar mecanismele justiţiei civile în vederea apărării drepturilor sale.

La speță, partea apărării a menționat că, potrivit practicii judiciare constante, urmărirea penală va fi catalogată ca fiind ilegal începută în cazul în care între părţi există raporturi civile explicite, care urmează a fi soluţionate potrivit legii civile, iar plângerile şi cererile deferite organului de urmărire penală sau Procuraturii, cu privire la evenimentele cu conotaţie de drept comun, vor fi apreciate cu titlu de încercare de antrenare a organului de urmărire penală în soluţionarea unui litigiu civil.

Subsecvent, arată că în sensul art.6 CEDO, noţiunea de ”acuzaţie în materie penală” este distinctă de noţiunea de ”drepturi şi obligaţii cu caracter civil”. Prin urmare, faptul că o lege, care poate permite o cerere de despăgubire în virtutea dreptului cu privire la prejudiciu, include şi elemente obiective constitutive ale unei infracţiuni penale, nu reprezintă, în pofida gravităţii acestei infracţiuni, un motiv suficient pentru a considera ca persoana responsabilă de obligaţiile cu caracter civil, să fie acuzată de o infracţiune penală.

Indică că în conformitate cu prevederile art.1 al Protocolului nr.4 la Convenţie, este interzisă privarea de libertate pentru datorii, fiind invocat că nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligaţie contractuală. Mai mult decât atât, persoana nu poate fi privată de libertate în cazul în care se va demonstra că la momentul asumării anumitor obligaţii, cât şi pe parcurs, aceasta a întreprins măsuri reale pentru a-şi onora obligaţiunile contractuale.

În acelaşi context, partea apărării punctează că pentru a garanta cu stricteţe respectarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale, este inadmisibilă implicarea organelor de drept în litigiile asemeni celor dintre persoanele juridice şi fizice, cât şi folosirea organelor de drept în calitate de instrument pentru onorarea sau neonorarea obligaţiilor din partea unei părţi contractante. Într-o altă ordine de idei, a atenționat și asupra faptului că SRL ”Imexagro” de fapt a recunoscut caracterul civil al relaţiilor avute cu SRL ”Nicomax” în baza contractului de vânzare-cumpărare din 12.05.2015, adresându-se la data de 28.11.2018 în cadrul procesului de insolvabilitate al SRL ”Nicomax”, cu cerere de validare a creanţei în mărime de 608330,15 lei, anexând la aceasta contractul de vânzare-cumpărare şi facturile fiscale, recunoscând totodată achitarea parţială a datoriei de către SRL ”Nicomax” în mărime de 891500 lei prin terţul SRL ”Luxagro-Service”.

Aşa fiind, SRL ”Imexagro” totuşi a recurs la instanţa de insolvabilitate în vederea recuperării datoriei restante de la SRL ”Nicomax”, însă această situaţie poate fi calificată ca o formalitate sau SRL ”Imexagro” în mod real ar fi dorit recuperarea creanţei, însă, până la moment persistă o incertitudine cu privire la acest fapt, dat fiind faptul că reprezentantul SRL ”Imexagro” a comunicat instanţei că ar fi retras cererea de validare a creanţei, însă probe în acest sens nu a

administrat, încercând să ducă în eroare participanţii la proces şi instanţa de judecată, sub aspectul invocat.

Consideră că la speța dată, instanţa de judecată nu a luat în consideraţie că executarea parţială a obligaţiei SRL ”Nicomax” faţă de SRL ”Imexagro” a fost realizată de către terţul-SRL ”Luxagro-Service” prin intermediul contractelor de cesiune.

Astfel, a subliniat că spre sfârşitul anului 2015, situaţia financiară a SRL ”Nicomax”, societate care de fapt activa în domeniul agricol, devenea precară, punând societatea în dificultate cu privire la onorarea obligaţiei de plată faţă de SRL ”Imexagro” în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.128 imex/15 din 12.05.2015.

Astfel, în vederea onorării de către SRL ”Nicomax” a obligaţiei de plată faţă de SRL ”Imexagro”, inculpata Casco Elena, în calitate de administrator al SRL ”Nicomax” a întreprins măsuri imediate apelând la prietenul de familie Alexandr Crestinov, ultimul fiind fondatorul şi administratorul SRL ”Luxagro-Service”, pentru a stinge parţial datoria pe care o avea SRL ”Nicomax” faţă de SRL ”Imexagro” în temeiul contractului de vânzare-cumpărare menţionat mai sus.

Arată că în urma şedinţelor de lucru avute cu reprezentanţii SRL ”Imexagro” în luna iulie 2015, la care a participat inculpata, soţul acesteia şi administratorul SRL ”Luxagro-Service”, Crestinov Alexandr, s-a convenit încheierea la data de 04.08.2015 a contractului de cesiune a dreptului de creanţă nr.06imex/15-c, prin care SRL ”Imexagro” în calitate de cedent, a cedat către SRL ”Luxagro-Service” în calitate de cesionar, creanţa faţă de SRL ”Nicomax” în mărime de 341600 lei, fiind micşorată astfel datoria SRL ”Nicomax” faţă de cedentul SRL ”Imexagro” în partea acestei sume. Contractul de cesiune a fost semnat de toate cele trei părţi, cedent, cesionar şi debitor.

Indică și faptul că prin ordinul de plată nr.3 din 04.08.2015, SRL ”Luxagro-Service” a transferat la contul bancar al SRL ”Imexagro” suma de 341600 lei, ca urmare, în evidenţa contabilă a părţilor s-au produs următoarele operaţiuni: debitorul micşorează datoria sa faţă de cedent cu 341600 lei, cesionarul stinge datoria debitorului în sumă de 341600 lei, cesionarul reflectă datoria faţă de cedent în sumă de 341600 lei, cedentul micşorează datoria debitorului cu suma de 341600 lei, ulterior, la data de 09.12.2015, s-a convenit încheierea încă a unui contract de cesiune a dreptului de creanţă nr.16/15-c, prin care SRL ”Imexagro” în calitate de cedent, a cedat către SRL ”Luxagro-Service” în calitate de cesionar, creanţa faţă de SRL ”Nicomax” în mărime de 200000 Iei, fiind micşorată astfel datoria SRL ”Nicomax” faţă de cedentul SRL ”Imexagro” în partea acestei sume. Contractul de cesiune a fost semnat de toate cele trei părţi, cedent, cesionar şi debitor.

Reține că prin ordinul de plată nr. 1 din 10.12.2015, SRL ”Luxagro-Service” a transferat la contul bancar al SRL ”Imexagro” suma de 200000 lei, ca urmare, în

evidenţa contabilă a părţilor s-au produs următoarele operaţiuni: debitorul micşorează datoria sa faţă de cedent cu 200000 lei, cesionarul stinge datoria debitorului în sumă de 200000 lei, cesionarul reflectă datoria faţă de cedent în sumă de 200000 lei, cedentul micşorează datoria debitorului cu suma de 200000 lei.

Astfel, la data de 29.12.2015, are loc încheierea altui contract de cesiune a dreptului de creanţă nr.17/15-c, prin care SRL ”Imexagro” în calitate de cedent, a cedat către SRL ”Luxagro-Service” în calitate de cesionar, creanţa faţă de SRL ”Nicomax” în mărime de 49900 lei, fiind micşorată astfel datoria SRL ”Nicomax” faţă de cedentul SRL ”Imexagro” în partea acestei sume. Contractul de cesiune a fost semnat de toate cele trei părţi, cedent, cesionar şi debitor.

Prin ordinul de plată nr.2 din 30.12.2015, SRL ”Luxagro-Service” a transferat la contul bancar al SRL ”Imexagro” suma de 49900 lei. Ca urmare, în evidenţa contabilă a părţilor s-au produs următoarele operaţiuni: debitorul micşorează datoria sa faţă de cedent cu 49900 lei, cesionarul stinge datoria debitorului în sumă de 49900 lei, cesionarul reflectă datoria faţă de cedent în sumă de 49900 lei, cedentul micşorează datoria debitorului cu suma de 49900 lei.

La data de 30.12.2015, are loc încheierea contractului de cesiune a dreptului de creanţă nr.18/15-c, prin care SRL ”Imexagro” în calitate de cedent, a cedat către SRL ”Luxagro-Service” în calitate de cesionar, creanţa faţă de SRL ”Nicomax” în mărime de 150000 lei, fiind micşorată astfel datoria SRL ”Nicomax” faţă de cedentul SRL ”Imexagro” în partea acestei sume. Contractul de cesiune a fost semnat de toate cele trei părţi, cedent, cesionar şi debitor.

Prin ordinul de plată nr.2 din 31.12.2015, SRL ”Luxagro-Service” a transferat la contul bancar al SRL ”Imexagro” suma de 150000 lei. Ca urmare, în evidenţa contabilă a părţilor s-au produs următoarele operaţiuni: debitorul micşorează datoria sa faţă de cedent cu 150000 lei, cesionarul stinge datoria debitorului în sumă de 150000 lei, cesionarul reflectă datoria faţă de cedent în sumă de 150000 lei, cedentul micşorează datoria debitorului cu suma de 150000 lei.

La data de 01.02.2016, are loc încheierea contractului de cesiune a dreptului de creanţă nr.c-01imex/16, prin care SRL ”Imexagro” în calitate de cedent, a cedat către SRL „Luxagro-Service” în calitate de cesionar, creanţa faţă de SRL ”Nicomax” în mărime de 150000 lei, fiind micşorată astfel datoria SRL ”Nicomax” faţă de cedentul SRL ”Imexagro” în partea acestei sume. Contractul de cesiune a fost semnat de toate cele trei părţi, cedent, cesionar şi debitor.

Prin ordinul de plată din 01.02.2016, SRL ”Luxagro-Service” a transferat la contul bancar al SRL ”Imexagro” suma de 150000 lei. Ca urmare, în evidenţa contabilă a părţilor s-au produs următoarele operaţiuni: debitorul micşorează datoria sa faţă de cedent cu 150000 iei, cesionarul stinge datoria debitorului în

sumă de 150000 lei, cesionarul reflectă datoria faţă de cedent în sumă de 150000 lei, cedentul micşorează datoria debitorului cu suma de 150000 lei.

Prin urmare, concluzionează că ca rezultat al implicării inculpatei Elena Casco în procesul stingerii a unei părţi din datoria SRL ”Nicomax” faţă de SRL ”Imexagro”, prin contractele de cesiune menţionate mai sus, a avut loc stingerea datoriei cu suma totală de 891500 lei, adică în proporţie de 60%, rămânând restanţa SRL ”Nicomax” faţă de SRL ”Imexagro” în mărime de 608330,15 lei. Aşadar, inculpatei nu-i poate fi incriminată fapta de escrocherie sau fapta prevăzută la art.196 alin.(4) CP al RM, or, ea pe parcursul anului 2015-2016 a întreprins măsuri reale pentru ca SRL ”Nicomax” să-şi onoreze obligaţiunile contractuale şi efectiv le-a onorat în proporţie de 60%.

În speţă, partea apărării constată că SRL ”Imexagro” real nu îşi doreşte recuperarea datoriei pe căi legale, dar intenţionează prin orice metode să obţină de la instanţa de judecată condamnarea lui Casco Elena pentru o faptă pe care ea nu a săvârşit-o vreodată, şi mai mult decât atât care nu poate fi pusă sub autoritatea legii penale.

La caz, este necesar de reţinut că relaţiile dintre SRL ”Nicomax” şi SRL ”Demeder Com” nu afectează interesele SRL ”Imexagro”.

Reiterează faptul că în rechizitoriu, procurorul s-a referit la faptul că, la data de 01.03.2015, SRL ”Nicomax” a încheiat un contract, conform căruia a transmis în folosinţă la SRL ”Demeder Com” terenurile sale arabile arendate de la persoane fizice (562 ha), amplasate în extravilanul satului Gura Căinarului, r-ul. Floreşti pentru perioada cuprinsă între 01.03.2015 şi 31.12.2016. Potrivit contractului, SRL ”Nicomax” a primit de la SRL ”Demeder Com” păcură în cantitate de 2250 tone, iar SRL ”Demeder Com” a obţinut dreptul de a prelucra terenurile menţionate după dorinţa sa şi a beneficia de toată roada de pe aceste terenuri. Astfel, la data de 11.05.2015 (la momentul semnării contractului de gaj), SRL ”Nicomax” deja nu avea în gestiunea sa careva terenuri arabile amplasate pe teritoriul satului Gura Căinarului, r-ul Floreşti, deoarece dreptul de a prelucra terenurile menţionate, a fost transmis la SRL ”Demeder Com”.

Indică că alegaţia procurorului menţionată mai sus nu poate fi reţinută de instanţa de judecată, relaţiile juridice dintre SRL ”Nicomax” şi SRL ”Demeder Corn” stabilite prin contractul de societate civilă din 01.03.2015, în care SRL ”Nicomax” a depus în calitate de cotă de participare terenurile arendate, nu este un contract translativ de proprietate. Terenurile date oricum au rămas în gestiunea SRL ”Nicomax”, iar SRL ”Demeder Com” a fost investită cu dreptul de a prelucra terenurile, beneficiile urmând a fi împărţite în mod echitabil între părţile contractante, or, părţile la încheierea contractului de societate civilă (art.1339 Cod civil în vigoare până la 01.03.2019) după natura contractului, urmăresc în comun scopuri economice ori alte scopuri, împărţind între ele foloasele şi pierderile.

Astfel, reieşind din faptul că la acel moment s-au înregistrat pierderi, nu a fost posibil de strâns roada anului 2015 de pe terenurile respective, situaţie care nu-i poate fi imputabilă la SRL ”Nicomax” în prezenţa unor riscuri care persistă an de an în agricultură, or, SRL ”Nicomax” văzând situaţia produsă în agricultură şi că roada preconizată nu se prevede, a întreprins o serie de măsuri prin intermediul inculpatei, achitând parţial datoria acumulată faţă de SRL ”Imexagro” prin intermediul SRL ”Luxagro Service”.

A notat și faptul că după efectuarea cesiunilor de creanţă, noul creditor SRL ”Luxagro Service” dobândeşte dreptul de gaj asupra obiectului gajului, ceea ce de fapt s-a şi făcut în anul 2015, şi respectiv începutul anului 2016. Respectiv, SRL ”Imexagro” nu poate avea obiecţii în acest sens în situaţia în care a semnat contractele de cesiune în calitate de cedent, urmând ca SRL ”Luxagro Service” să soluţioneze orice dispută cu SRL ”Nicomax” în această privinţă dacă vor apărea, iar inculpatei nu-i pot fi incriminate careva acţiuni sub autoritatea legii penale.

A concluzionat asupra faptului că reieşind din natura de relaţii civile ce persistă între SRL ”Imexagro” şi SRL ”Nicomax”, inculpata Elena Casco nu poate cădea sub incidenţa legii penale (art.190 alin.(5) CP al RM, art.196 alin.(4) CP al RM) şi nu poate fi privată de libertate, dat fiind faptul că pe parcursul perioadei de executare de către SRL „Nicomax” a obligaţiilor contractuale în raport cu SRL ”Imexagro”, aceasta a întreprins măsuri reale pentru ca SRL ”Nicomax” să-şi onoreze obligaţiunile contractuale, fiind onorate în proporţie de 60%.

Consideră că instanţa de judecată urmează să reţină în soluţia sa că inculpata nu a avut scopul de cupiditate, aceasta oferindu-şi disponibilitatea efectivă de a executa angajamentele la care s-a expus SRL ”Nicomax” în raport cu SRL ”Imexagro”, executându-le într-o mare măsură. Corespunzător, nu-i poate fi imputată nici fapta prevăzută la art.196 alin.(4) CP al RM.

Prin urmare, în temeiul probelor administrate şi cercetate în şedinţa instanţei de fond, consideră că este oportună emiterea unei soluţii de achitare în privinţa inculpatei Elena Casco pe marginea acuzaţiilor înaintate.

Procurorul Lilia Prisacari în ședința instanței de apel a susținut cererea de apel declarată de acuzatorul de stat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 11.10.2022, pe cauza penală în privința lu Casco Elena, motivele apelului fiind ilegalitatea sentinței solicitând admiterea acesteia pe motivele invocate, casarea sentinței judecatoriei Edineț sediul Briceni din 11.10.2022 în privința inculpatei Casco Elena, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanța, prin care Casco Elena să fie recunoscută vinovată de savârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal și în baza acestei legi a i se aplica pedeapsa conform acestui articol sub forma de închisoare pe un termen de 8 ani, cu ispășirea pedepsei in penitenciar

pentru femei de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de 3 ani.

Cu referire la cererea de apel înaintată de avocat în interesul inculpatei prin care se solicit achitarea acesteia din motiv că nu sunt elementele infracțiunii precum că erau niște relații civile a solicitat respingerea ca vădit nefondat.

A mai indicat că consideră că instanța de fond în mod neîntemeiat și neargumentat a reîncadrat acțiunile inculpatei la art.196 alin.(4) Cod penal constatând precum că inculpata Casco Elena a cauzat daune materiale în proporții deosebit de mari de înșelăciune și abuz de încredere. Nu este de acord cu această poziție, astfel deși nu a fost audiat martorul ***** s-au dat citire declarațiilor acestuia, la fel relevante fiind și declarațiile reprezentantului părții vătămate Iordachi Ion care a fost audiat și în instanța de apel, astfel prin probele cercetate, se dovedește incontestabil că acțiunile inculpatei sunt elemente ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal. Consideră că instanța de apel urmează să caseze integral sentința Judecătoriei Edineț sediul Briceni privind acțiunile inculpatei în baza art.196 alin(4) Cod penal.

Avocatul Harea Dumitru în interesul inculpatei Casco Elena în ședința instanței de apel cu referire la apelul declarat în interesul inculpatei Casco Elena a susținut pe deplin argumentele invocate în apelul său solicitând admiterea cererii de apel, casarea sentinței ca fiind una ilegală și neîntemeiată cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Casco Elena să fie achitată de comiterea infracțiunii prevăzute la art.196 alin.(4) Cod penal. A menționat, că din start apărarea nu a fost de acord nici cu acuzațiile aduse care au fost formulate de acuzator în raport cu clienta sa și corespunzător apărarea nu este de acord nici cu sentința prin care s-au recalificat acțiunile lui Casco Elena. Afirmă că sunt în prezența unor relații civile care rezultă expres la bază fiind contractul de vânzare -cumpărare din 12.05.2015 încheiat între SRL ”Imexagro” și SRL ”Nicomax”, ulterior constatându-se că SRL ”Nicomax” a intrat în proces de insolvabilitate și plățile care urmau a fi efectuate, de fapt au avut loc prin contract de cesiune cu firma SRL ”Luxagro Service” , în acest sens existând o multitudine de acte ce au fost între aceste entități plus la toate SRL ”Imexagro” a fost de acord cu încheierea acestor contracte de cesiune și respectiv banii ce urma să-i primească SRL”Imexagro” fiind primiți în valoare de 60%, deoarece Casco Elena s-a implicat și a apelat la un prieten de familie și a închis parțial această datorie în proporții de 90%. În contractul de vânzare-cumpărarea s-a stabilit de către părți expres ordinea de soluționare a litigiilor care vor apărea ulterior, iar de fapt SRL ”Imexagro” nu a recurs la această modalitate, dar a recurs la procuratură, organe de urmărire penală a folosit drept instrument pentru a urmări penal pe Casco Elena unde apărarea nu vede existența infracțiunii care îi este incriminată. A mai menționat și faptul că în apelul declarat s-au expus argumentele desfășurat la ceia ce ține de criticile ce au

fost aduse, tot odată notând, că sentința instanței de fond este și nemotivată ținând cont de faptul că la argumentele apărării nu sunt răspunsuri ce privesc raporturile civile. A solicitat ca instanța să rețină faptul că potrivit Deciziei CC nr.126 din 15.11.2018, privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art.190 din Codul penal, Curtea a indicat că ”neexecutarea obligațiilor care derivă dintr-un contract încheiat nu poate fi calificata ca infracțiune de escrocherie daca nu s-a stabilit că s-au folosit manopere frauduloase față de creditorul obligației până la și pentru încheierea contractului”. Acuzarea nu a demonstrat că până și după încheierea acestor contracte unde pe de o parte Casco Elena era administrator la SRL,”Nicomax” ulterior s-au folosit careva manopere frauduloase și corespunzător după, ba din contra ea a întreprins măsuri și au fost achitate aceste datorii la SRL ”Imexagro”. Având în vedere cele expuse și argumentele care sunt desfășurate în cererea de apel consideră că urmează a fi emisă o soluție de achitare în privința clientei sale.

Cât privește apelul declarat de către acuzare consideră că este unul neîntemeiat și urmează a fi respins.

A mai indicat că pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel și corespunzător în urma cercetării judecătorești s-a constatat netemeinicia și ilegalitatea sentinței care a fost contestată de către apărare, situație care indică la necesitatea achitării inculpatei Casco Elena în cauza penală dată. De asemenea, a invocat și faptul, că instanța de fond nu a motivat respingerea probelor prezentate de către partea apărării și propuse spre cercetare, nu s-a luat în considerare nici relația civilă între două societăți SRL ”Imex-Agro” pe de altă parte SRL ”Nicomax”. SRL ”Imex-Agro” nemijlocit pe cale amiabilă au declanșat soluționarea litigiului, iar ulterior s-au adresat la organele de drept cu propunerea de a fi pornită urmărirea penală în privința inculpatei Casco Elena. Consideră că nu a fost necesitatea de intervenire a organului de urmărire penală cât și a procuraturii în situația în care acest litigiu este de ordin civil și urma a fi soluționat în ordine civilă. Instanța de fond nu a făcut o delimitare clară că există o diferență între noțiunea de acuzație în materie penală și ceea ce ține de noțiunea cu privire la drepturile și obligațiile cu caracter civil. Acțiunile întreprinse de către Casco Elena la necesitatea încheierii unor contracte de cesiune prin intermediul societății Lux-Agro, datoria a fost stinsă față de SRL ”Imex-Agro” în proporții de 900000 lei. Prin urmare, reieșind din relația civilă ce persistă între SRL ”ImexAgro” și SRL ”Nicomax”, inculpata Casco Elena nu poate cădea sub incidența legii penale. SRL ”Imex-Agro” în cadrul procesului de insolvabilitate a depus cerere cu privire la acordarea creanței care o avea față de SRL ”Nicomax”. SRL ”Imex-Agro” au declanșat o serie de acțiuni cu privire la soluționarea litigiului făcând uz de soluționarea divergențelor care au apărut pe cale civilă, dat fiind faptul că legea insolvabilității prevede depunerea unei cereri de validare a creanței. Suplimentar

indică că este contractul de vânzare-cumpărare care prevede expres normele de soluționare a litigiului. Intervenția organului de urmărire penală și a procuraturii este abuzivă și ilegală în soluționarea unor relații de ordin juridic-civil. Consideră că nu există nici o componență de infracțiune în acțiunile lui Casco Elena. Prin urmare solicită admiterea cererii de apel declarată în interesele inculpatei cu casarea totală a sentinței judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 11.10.2022 cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Casco Elena să fie achitată.

Inculpata Casco Elena în ședința instanței de apel a susținut cele invocate de apărător atât în cererea de apel înaintată cât și în instanța de apel, menționând și faptul, că susține declarațiile depuse la Procuratura r-lui Briceni.

De asemenea a invocat și dezacordul său cu apelul procurorului și cu cele invocate în instanța de apel.

Reprezentantul părții vătămate **Iordachi Ion** în ședința instanței de apel a declarat, că susține declarațiile depuse în instanța de fond, menționând, că de către inculpată au fost folosite relațiile încheiate în scopuri frauduloase, a fost primul an de colaborare între SRL”Nicomax” și SRL”Imexagro” cu privire la livrarea mărfurilor cu achitarea în termen și pentru garantarea achitării de către Casco Elena au fost aduse certificate și o listă de contracte de arendă, certificat eliberat de către primărie în baza acestui a fost încheiat contractul de gaj și asupra roadei viitoare însă la acel moment deja SRL ”Nicomax” nu deținea dreptul de arendă, dar deja încheiase un contract de subarendă cu SRL ” Demeder Com”.

Cu apelul declarat de procuror este de acord solicitând admiterea acestuia, iar referitor la apelul declarat de apărare în interesul inculpatei Casco Elena a solicitat respingerea acestuia ca neîntemeiat.

Colegiul penal, în vederea respectării prevederilor legale, ținând cont că apelul este o continuitate a judecării cauzei, de faptul că prin apelul declarat de avocat s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri de achitare, s-a admis demersul procurorului privind reluarea cercetării judecătorești și cercetarea suplimentară a probelor scrise.

Astfel, în cadrul examinării cauzei de către acuzatorul de stat au fost cercetate următoarele probe: -ordonanță din 13.01.2017 privind pornirea urmăririi penale în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal (f.d.1, vol.I); -plângere în baza art.251 și art.190 alin.(5) Cod penal din 23.12.2016 formulată de administratorul SC ”Imex Agro” SRL Scutari Oleg care, a solicitat pornirea urmăririi penale în privința lui Casco Igor și Casco Elena, factorii de decizie a SC ”Nicomax” SRL, pe motivul comiterii infracțiunilor prevăzute de art.251 și 190 alin.(1) Cod penal (f.d.3, vol.I); -contract de vânzare-cumpărare nr.128 imex/15 din 12.05.2015 încheiat între SRL ”Imex Agro” și SRL ”Nicomax” obiectul contractului fiind vânzarea-cumpărarea produselor de uz fitosanitar, semințelor

(f.d.9-12, vol.I); -confirmare de înregistrare a gajului din 12.05.2015, debitorul gajist fiind SRL ”Nicomax”, creditorul gajist fiind SRL ”Imex Agro” (f.d.15-16, vol.I); -certificat eliberat de primăria com. Gura Căinarului din 28.04.2015, prin care se atestă că SRL ”Nicomax” arendează și prelucrează în teritoriul primăriei com. Gura Căinarului 609,52 ha teren agricol (f.d.17, vol.I); -preaviz de exercitare a dreptului la gaj din 26.10.2015, creditorul gajist SRL ”Imex Agro”, debitorul gajist SRL ”Nicomax”, mărimea creanței garantate-2258 000 lei (f.d.18, vol.I); -preaviz de exercitare a unui drept de gaj înregistrat cu nr.246808 din 11.11.2015, creditorul gajist SRL ”Imex Agro”, debitorul gajist SRL ”Nicomax”, mărimea creanței garantate-2258000 lei (f.d.19-20, vol.I); -ordonanță din 13.01.2017 de ridicare de la SRL ”Demeder Com” copia contractului de arendă a terenurilor de la SRL ”Nicomax” amplasate în s. Gura Căinarului, r-l Fălești (f.d.34, vol.I); -proces-verbal din 13.01.2017 de ridicare de la SRL ”Demeder Com” copia contractului de arendă a terenurilor de la SRL ”Nicomax” amplasate în s. Gura Căinarului, r-l Fălești (f.d.35, vol.I); -contract din 01.03.2015 privind activitatea comună încheiat între SRL ”Demeder Com” și SRL ”Nicomax”, obiectul contractului-participanții sunt obligați prin fuziunea bunurilor și a eforturilor să acționeze în comun în scopul creării, dezvoltării și exploatării capacității de producție întru producerea producției agricole întru satisfacerea necesităților proprii și obținerea unui profit (f.d.36-37, vol.I); -proces-verbal din 13.01.2017 de audiere a martorului ***** la organul de urmărire penală (f.d.38-39, vol.I); -ordonanța din 23.03.2018 de ridicare a unui șir de acte: factura fiscală Sr.nr.JV2677266, comanda necesară a produselor de uz fitosanitar; factura fiscală Sr.nr.JV2677016, comanda necesară a produselor de uz fitosanitar; factura fiscală Sr. nr.JV1454370, comanda necesară a produselor de uz fitosanitar; factura fiscală Sr. Nr.JV1454298, comanda necesară a produselor de uz fitosanitar; decizia fondatorului unic al SRL ”Nicomax”; aviz de înregistrare a gajului; contract de gaj al bunurilor mobile nr.05-g/15; confirmare de înregistrare a gajului; preaviz de exercitare a dreptului la gaj, aviz de recepţie; preaviz de exercitare a unui drept de gaj înregistrat cu nr.246808, care se află la SRL ”Imexagro”. (f.d.104-105, vol. I); -decizia din 11.05.2015 a fondatorului unic al SRL ”Nicomax” prin care s-a decis: a gaja şi de a înregistra în modul stabilit de legislaţia în vigoare în registrul gajurilor contractul de gaj a bunurilor mobile şi anume gajul asupra-culturi din I şi II grupă (grâu, floarea soarelui, porumb) roada anului 2015, cultivate pe câmpurile Societăţii cu Răspundere Limitată ”Nicomax”, înregistrate cu nr.cadastrale 4533101; 4533102 şi 4533103; 4533104, 4533105, 4533107, 4533108, 4533109, 4533110, aflate în extravilanul s. Gura Căinarului, s. Zarojeni, com. Gura Căinarului, r-ul Floreşti, în valoare totală de 2258 000 lei şi anume: grâu-cu suprafaţa totală de 32 ha, în cantitate de 64 tone (din calculul 2 t/ha), evaluate de părţi la valoarea de 128000 lei, reieşind din preţul de 2000 lei/tona; floarea

soarelui, roada anului 2015, cultivata pe câmpurile cu suprafaţa de 145 ha, în cantitate de 290 tone (din calculul 2 t/ha), evaluate de părţi la valoarea de 1160000 lei, reieşind din preţul de 4000 lei/tona; porumb, roada anului 2015, cultivata pe câmpurile cu suprafaţa de 430 ha, în cantitate de 645 tone (din calculul 1,5 t/ha), evaluate de părţi la valoarea de 970000 lei, reieşind din preţul de 1500 lei/tona, în favoarea Societăţii cu Răspundere Limitată ”Imexagro”, înregistrata la Camera Înregistrării de Stat a Ministerului Dezvoltării Informaţionale cu numărul de identificare- cod fiscal 1003601002384 la 10.03.2003, cu sediul în Republica Moldova, raionul Străşeni, satul Capriana. De a împuternici pe dna Casco Elena, în vederea semnării contractului susnumit, reprezentarea intereselor întreprinderii în procedura de înregistrare a gajului în registrul gajului bunurilor mobile (f.d.107, vol.I); -aviz de înregistrare a gajului: debitorul gajist SRL ”Nicomax”, creditorul gajist SRL ”Imex Agro” (f.d.108, vol. I); -contract de gaj al bunurilor mobile nr.05-g/15 din 11.05.2015 încheiat între SRL ”Nicomax” și SRL ”Imex Agro” (f.d.109-110, vol.I); -confirmare din 12.05.2015 de înregistrare a gajului (f.d.111, vol.I); -preaviz de exercitare a dreptului legal la gaj din 26.10.2015 creditorul gajist SRL ”Imex Agro”, mărimea creanței garantate 2258000 lei cu descrierea bunurilor gajate (f.d.112, vol.I); -preaviz de exercitare a unui drept de gaj înregistrat cu nr.246808 din 11.11.2015 creditorul gajist SRL ”Imex Agro” (f.d.114, vol. I); -copii autentificate a facturilor fiscale din 12.05.2015 (f.d.115-122, vol.I); -contract nr. c-01imex/16 de cesiune a dreptului de creanță din 01.02.2016 încheiat între SRL ”Luxagro-Service” în calitate de cesionar, SRL ”Nicomax” în calitate de debitor și SRL ”Imex Agro” în calitate de cedent (f.d.123, vol.I); -contract nr.16/15-c de cesiune a dreptului de creanță din 09.12.2015 încheiat între SRL ”Luxagro-Service” în calitate de cesionar, SRL ”Nicomax” în calitate de debitor și SRL ”Imex Agro” în calitate de cedent (f.d.124, vol.I); -contract nr.17/15-c de cesiune a dreptului de creanță din 29.12.2015 încheiat între SRL ”Luxagro-Service” în calitate de cesionar, SRL ”Nicomax” în calitate de debitor și SRL ”Imex Agro” în calitate de cedent (f.d.125, vol.I); -contract nr.18/15-c de cesiune a dreptului de creanță din 30.12.2015 încheiat între SRL ”Luxagro-Service” în calitate de cesionar, SRL ”Nicomax” în calitate de debitor și SRL ”Imex Agro” în calitate de cedent (f.d.126, vol.I); -copiile autentificate ale bonurilor de plată din 01.02.2016 (f.d.127-131, vol.I); -contract nr.06 imex/15-c de cesiune a dreptului de creanță din 04.08.2015 încheiat între SRL ”Luxagro-Service” în calitate de cesionar, SRL ”Nicomax” în calitate de debitor și SRL ”Imex Agro” în calitate de cedent (f.d.132-133, vol.I); -ordonanța din 02.07.2018 de punere a Elenei Casco sub învinuire în baza art.190 alin.(5) Cod penal (f.d.185-186, vol.I); -proces-verbal din 13.07.2018 de informare a învinuitului Casco Elena și apărătorului acesteia Corneliu Vlad despre terminarea urmăririi penale și prezentarea materialelor dosarului penal (f.d.191, vol.I); -acțiunea civilă înaintată

de reprezentantul SRL ”Imex Agro, Iordachi Ion ” la data de 14.05.2019, prin care a solicitat admiterea acesteia și dispunerea încasării din contul învinuitei Casco Elena în beneficiul părții vătămate SRL ” Imex Agro” a sumei de 608 330,15 lei cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 395389, 60 lei cu titlu de dobândă de întârziere (f.d.45-48, vol.II); -copia autentificată a contractului de vânzare-cumpărare nr.128 imex/15 din 12.05.2015 încheiat între SRL Imex Agro” și SRL Nicomax; -contractul de gaj al bunurilor mobile nr.05-g/15-debitor gajist SRL ”Nicomax” reprezentată de directorul Casco Elena și creditorul gajist SRL ”Imex Agro” (f.d.49-62, vol.II); -declarațiile reprezentantului părții vătămate **Iordachi Ion** depuse în instanța de judecată unde a declarat, că luând cunoștință cu materialele dosarului a constatat că la 12 mai 2015 între ”Imexagro” SRL și ”Nicomax” SRL a fost încheiat contract de vânzare-cumpărare nr.128/15 cu privire la livrarea produselor de uz fitosanitar. În baza acestui contract ”Imexagro” SRL a livrat în adresa ”Nicomax” SRL mărfuri în valoare totală de 1499830,15 lei. Faptul recepționării mărfii de ”Nicomax” SRL se confirmă prin semnarea facturilor fiscale. Conform condițiilor contractului din 12.05.2015 ”Nicomax” SRL s-a obligat de a achita marfa procurată în 2 rate, 40% din sumă până la 30.07.2015, iar 60% până la 10.10.2015. Având în vedere că ”Nicomax” SRL era la acel moment un client nou pentru ”Imexagro” SRL, concomitent cu semnarea contractului de vânzare-cumpărare și întru garantarea executării obligațiilor pecuniare, la 12.05.2015 ”Nicomax” SRL a gajat în favoarea ”Imexagro” SRL bunuri mobile, adică roada viitoare a anului 2015, cultivate pe terenurile aflate în folosința ”Nicomax” SRL din extravilanul satului Gura Căinarului, raionul Florești. Anume 64 tone de grâu, roada anului 2015, evaluate la suma de 128000 lei, 290 tone de floarea soarelui, evaluate la suma de 1160 000 lei, 645 tone porumb, evaluate la suma de 970000 lei. Acest fapt a fost certificat prin certificatul valabil de gaj nr.05-g/15 din 11.05.2015 și înregistrat în Registrul gajurilor mobile de către notar la 12.05.2015. În confirmarea deținerii terenurilor agricole din satul Gura Căinarului de către administratorul ”Nicomax” SRL Casco Elena a fost prezentată o listă a terenurilor agricole în care erau indicate numerele cadastrale, nr. contratului de arendă, perioada de valabilitate a contractelor de arendă și altă informație. Această listă a fost certificată de primăria satului Gura Căinarului. Văzând că termenul de achitare stabilit prin contractul de vânzare-cumpărare a expirat, ”Imexagro” SRL, a expediat în adresa ”Nicomax” SRL 2 reclamații de plată, care au fost lăsate fără soluționare de către ”Nicomax” SRL. La 26.10.2015 ”Imexagro” SRL în temeiul contractului de gaj a expediat în adresa ”Nicomax” SRL preavizul nr.197 cu privire la exercitarea dreptului de gaj, fiind stabilit un termen de achitare benevolă până la data de 06.11.2015. Preavizul menționat a fost ulterior înregistrat la notarul public Dornescu Tatiana. Respectiv, a fost înaintat de către executorul judecătoresc ***** o cerere de executare silită a gajului. Executorul judecătoresc împreună cu

reprezentatul ”Imexagro” SRL ***** s-au deplasat în satul Gura Căinarului, raionul Florești, pentru a constata dacă în depozitele deținute de ”Nicomax” SRL se află bunurile gajate. În urma cercetărilor nu s-au depistat careva bunuri mobile, roada anului 2015, fiind întocmit un proces-verbal care a fost consemnat de executorul judecătoresc *****, *****, secretarul comunei Gura Căinarului *****, contabilul șef al comunei Gura Căinarului ***** și de arhivarul comunei Gura Căinarului *****. Totodată, reprezentanții primăriei Gura Căinarului au comunicat executorului judecătoresc ***** că terenurile agricole ținute în arendă de ”Nicomax” SRL au fost transmise sub arendă SRL ”Demeder-Com”. Astfel, în urma stabilirii unor raporturi contractuale de încredere între Casco Elena în calitate de administrator ”Nicomax” SRL și partea vătămată ”Imexagro” SRL prin semnarea la 12.05.2015 a contractului de vânzare-cumpărare și a contractului de gaj, ultima a format prin acțiunile ei o credibilitate privind solvabilitatea întreprinderii ”Nicomax” SRL prin inducerea părții vătămate în eroare prezentând, ca fiind adevărat faptul prelucrării a 562 ha teren arabil, care de fapt la acel moment erau deja transmise subarendă la SRL ”Demeder-Com”. Mărfurile livrate de către ”Imexagro” SRL au fost achitate parțial prin intermediul a câtorva contracte de cesiune, iar prejudiciul provocat ”Imexagro” SRL constituie suma de 608330,15 lei. A fost înaintată acțiune civilă în sumă de 608330,15 lei plus suma dobânzii de 395389,69 lei. Suma dobânzii a fost calculată conform prevederilor codului civil. Domeniul de activitate al ”Imexagro” SRL este livrarea produselor de tip fitosanitar, semințelor, îngrășămintelor tot ce ține de agricultură. ”Imexagro” SRL are clienți în care au încredere cu care nu încheie contracte de gaj, ținând cont că ”Nicomax” SRL era un client nou, s-a solicitat depunerea gajului. Consideră că a fost o greșeală de tipar, ambele contracte de gaj și de vânzare-cumpărare au fost încheiate la 12.05.2015 și confirmate la notar. Au purtat discuții cu Casco Elena, care a propus un grafic de eșalonare a achitării datoriei, deoarece nu dispune de bani, deține și alte companii în insolvabilitate. Din 2015 până în prezent n-au fost efectuate careva achitări, necătând la faptul că propunerea de eșalonare a fost în anul 2018, din suma rămasă neachitată. Din suma de 608330,15 lei Casco Elena nu a achitat nimic până în prezent. Cesionarul ”Luxagroservis”, care este o companie afiliată familiei Casco, a propus achitarea datoriei în rate. Propunerea de achitare a venit din partea soțului lui Casco Elena. Ținând cont de data de 11.11.2015 în depozit urma să se afle floarea soarelui și porumb, însă bunurile gajate nu se aflau nici în depozit și nici în teren (f.d.134-141, vol.II, f.d.67-72, vol.III); -declarațiile **martorului** ***** depuse în instanța de judecată unde a declarat că a fost conducătorul GȚ ”Demeder-Com” în perioada anilor 1999-2016. Cu Casco Elena se cunoaște, ea deținea terenuri, livadă. Ea i-a propus să-i dea pământul de la Gura Căinarului în subarendă. Condițiile au fost să se achite pe perioada de 2 ani, să dea la cotă pentru proprietari. Primul an toate

terenurile au fost însămânțat cu porumb, iar al doilea an cu sfeclă de zahăr. Gospodăria se ocupa în serios cu producerea sfeclei de zahăr. În acel an a avut 2000 ha semănate cu sfeclă de zahăr. După anul 2017 nu s-a primit să prelungească contractul, deoarece anterior Casco Elena le dădea proprietarilor de mere, însă el nu avea de unde. Ei n-au rămas datori unul față de altul. Alte terenuri în satul Gura Căinarului nu a deținut. Casco Elena era director al unei gospodării agricole, denumirea căreia nu ține minte. Contractele au fost încheiate în anul 2015. S-au înțeles deodată neoficial 3500 lei pentru ha, dar ei au fost de acord să i-a în melasă. S-au achitat la sfârșitul anului 2015 sau la începutul anului 2016. A încheiat contract oficial nu cu persoană fizică. Nu cunoștea că roada de pe aceste terenuri a fost pusă în gaj. Plata de arenda a fost achitată în avans (f.d.142-143, vol.II, f.d.73-74, vol.III); -declarațiile inculpatei Casco Elena din 05.08.2020 (f.d.144-148, vol.II); -acțiune civilă depusă de reprezentantul SRL ”Imex Agro” Iordachi Ion, prin care a solicitat admiterea acesteia cu dispunerea încasării din contul învinuitei Casco Elena în beneficiul părții vătămate SRL ”Imex Agro” a sumei de 608330,15 lei cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 395389, 60 lei cu titlu de dobândă de întârziere (f.d.26-28, vol.III).

De asemenea, în instanța de apel a fost audiat reprezentantul părții vătămate **Iordachi Ion** care a declarat că susține declarațiile depuse în instanța de fond de la f.d.134-141, vol.II, menționând că la momentul audierii, inculpata Casco Elena nu a achitat nimic din datoria acumulată, suma constituind 608330,15 lei. A indicat că se ocupau cu eliberarea producției pentru protecția plantelor, după recoltarea și realizarea productelor. SRL ”Imex Agro” nu a avut careva relații comerciale cu SRL ”Nicomax” până în anul 2015. Aproximativ în luna mai 2015 reprezentanții SRL ”Nicomax” au venit cu solicitarea către SRL ”Imex Agro” de a le elibera produse fito-sanitare pentru protecția plantelor la acel moment solicitându-se informație referitor la planurile SRL-lui respectiv cu privire la culturile pe care preconizează să le cultive, precum și suprafețele de cultivare, respectiv de către specialiștii SRL ”Imex Agro” au fost efectuate calculele aproximative referitor la costurile acestor produse și ținându-se cont de faptul că mergea vorba de o sumă considerabilă, până atunci nefiind careva relații comerciale de așa gen pentru a fi nevoie de asigurarea executării obligațiilor de plată, astfel s-a solicitat asigurarea gajului asupra roadei viitoare și respectiv înregistrarea acestui gaj la sectorul respectiv. SRL ”Nicomax” a livrat produsele, respectiv în lipsa unui astfel de contract marfa nu era să fie livrată. Reprezentanții SRL ”Imex Agro” au declarat că prelucrează un teren în s. Gura Căinarului cu suprafața de 600 ha, confirmarea fiind prezentată la data de 12.05.2015, o listă eliberată de primăria s. Gura Căinarului cu indicarea terenurilor și suprafețelor prelucrate și respectiv cu contractele de arendă. Consideră că au fost induși în eroare, deoarece s-a declarat că SRL ”Imex-Agro” prelucrează aceste suprafețe și intenționează să cultive culturi

de floarea-soarelui, porumb, grâu. Au fost induși în eroare și referitor la semnarea contractului de gaj, deoarece la acel moment nu dețineau dreptul de folosință și prelucrare a terenului. Terenurile erau în arendă de la locuitori, în acest sens fiind prezentată o listă de la primărie. Nu cunoștea la momentul încheierii/semnării contractului de vânzare-cumpărare și a contractului de gaj că SRL ”Imex Agro” nu cunoștea de existența contractului de societate civilă dintre SRL ”Nicomax” și SRL ”Demeder Com”. După cum s-a comunicat de jurist despre existența acestui contract s-a aflat la data de 23.11.2015 atunci când s-a intentat executarea silită a gajului și s-au deplasat cu executorul judecătoresc în s. Gura Căinarului. La acel moment reprezentanții primăriei au comunicat că aceste terenuri au fost prelucrate de SRL ”Demeder Com”. Prin contractul de gaj au fost gajate roada și bunurile mobile. Suma datoriei conform actului de verificare este de 608330,15 lei, careva achitări nu au fost efectuate în vederea restituirii acesteia. A solicitat admiterea acțiunii civile. Au fost tentative de a stabili un grafic de achitare a datoriei dar nu s-a ajuns la un numitor comun.

Audiind participanții, deliberând asupra motivelor invocate în apeluri, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță și suplimentar de către instanța de apel, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul procurorului în Procuratura raionului Briceni, Ruslan Baraliuc urmează a fi respins ca nefondat, iar apelul avocatului Harea Dumitru în interesul inculpatei Casco Elena urmează a fi admis, cu casarea totală a sentinței instanței de fond și emiterea unei soluții de achitare a inculpatei, din următoarele considerente:

Conform art.415 alin.(1) p.1 lit.c) CPP RM, *instanţa de apel, judecând cauza în ordine de apel, respinge apelul, menţinând hotărârea atacată, dacă apelul este nefondat.*

Conform art.415 alin.(1) p.2) CPP, *instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), şi pronunţă o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă.*

Conform art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, *instanţa de apel, judecând apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor cauzei penale şi oricăror noi probe prezentate instanţei de apel.*

Dispoziţia art.414 alin.(2) Cod de procedură penală stabileşte că, *instanţa de apel verifică declaraţiile şi probele materiale examinate de prima instanţă prin citirea lor în şedinţa de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, instanţa de apel dispunând şi de dreptul procesual de a le da o nouă apreciere.*

Colegiul arată că apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei

instanțe. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, fiind posibilă cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum şi administrarea oricăror probe noi, instanța de apel urmând să adopte una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Totodată, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță şi care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârşită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat şi, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante şi agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

Reținând prevederile art.413 alin.(3) și art.414 alin.(6) CPP, instanța de apel urmează să verifice legalitatea hotărârii atacate sub aspectele relatate în cererile de apel, adică prin prisma probelor prezentate să rețină dacă și-au găsit sau nu confirmare temeiurile invocate de către apelanți. Respectiv, la emiterea soluției Colegiul penal urmează să se bazeze pe probele administrate de către instanța de fond, verificate în instanța de apel.

Potrivit art.100 alin.(4) CPP, *toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet şi obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe şi verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective*.

Potrivit art.101 alin.(1,2) CPP, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege*.

Cercetând și apreciind totalitatea de probe în ansamblu, sub toate aspectele, Colegiul penal, conform propriei convingeri, ajunge la concluzia, că instanța de fond a judecat superficial cauza dată, apreciind eronat împrejurările în fapt, iar ca rezultat a constatat greșit aspectele de drept, ce a dus la condamnarea inculpatei Casco Elena în baza art.196 alin.(4) Cod penal ceea ce venea inclusiv în contradicție cu învinuirea înaintată la urmărirea penală în baza art.190 alin.(5) Cod penal, la speță Colegiul penal considerând oportună și legală achitarea inculpatei de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea soluţiei adoptate, Colegiul penal reţine, că potrivit ordonanței din 02.07.2018 a procurorului în Procuratura r-lui Dondușeni, Veaceslav Vacari (f.d.185-186, vol.I) și rechizitoriului (f.d.192-199, vol.I) Casco Elena a fost pusă sub învinuire pentru comiterea infracţiunii prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal cu indicii-*escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune sau abuz de încredere cu folosirea situaţiei de serviciu săvârşită în proporţii deosebit de mari*, în următoarele circumstanțe: Casco Elena *****, fiind administratorul S.C. ”Nicomax” SRL, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înşelăciune şi abuz de încredere, la data de 12 mai 2015 între S.C. ”Imexagro” SRL pe de o parte şi S.C. ”Nicomax” SRL pe de altă parte, a încheiat contractul (de vânzare-cumpărare) nr. 128/15, conform căruia S.C. ”Imexagro” SRL a livrat S.C. ”Nicomax” SRL, marfa în valoare totală de 1 499 830,15 lei. Conform condiţiilor contractului S.C. ”Nicomax” SRL s-a obligat să achite în favoarea S.C. ”Imexagro” SRL, costul mărfii primite în două tranşe, adică 40% din suma totală în termen de până la 30.07.2015 şi restul 60% din sumă în termen de până la 10.10.2015. Termenul de achitare a datoriei nu a fost respectat, achitarea parţială fiind efectuată de către SC ”Luxagro-Service” SRL în temeiul contractelor de cesiune a dreptului de creanţă: nr.06/15-c din 04.08.2015 (341600 lei); nr. 16/15-c din 09.12.2015 (200000 lei); nr.17/15-c din 29.12.2015 (49900 lei); nr.18/15-c din 30.12.2015 (150000 lei); nr. c-01/16 din 01.02.2016 (150000 lei). Astfel, datoria S.C. ”Nicomax” SRL faţă de S.C. ”Imexagro” SRL, la moment constituie 608330,15 lei. Întru garantarea obligaţiilor conform contractului nr.128/15 din 12.05.2015, conform contractului de gaj nr.05-g/l5 din 11.05.2015, S.C. ”Nicomax” SRL a gajat în favoarea S.C.”Imexagro” SRL, bunuri mobile, grâu, floarea-soarelui, porumb, cultivate pe terenurile agricole a SC ”Nicomax” SRL cu numerele cadastrale: 4533101; 4533102; 4533103 ;4533104; 4533105; 4533107;4533108; 4533109; 4533110, amplasate în extravilanul satului Gura Căinarului, raionul Floreşti în valoare totală de 2258000 lei şi anume: 64 tone de grâu din roada anului 2015, în valoare de 128000 lei; 290 tone de floarea-soarelui, din roada anului 2015 în valoare de 1160000 lei şi 645 tone de porumb, din roada anului 2015, în valoare de 970000 lei. În cadrul examinării procesului penal s-a constatat că la data de 01.03.2015, SRL ”Nicomax” a încheiat un contract, conform căruia a transmis în folosinţă SRL ”Demeder Com” terenurile sale arabile, arendate de la persoane fizice (562 ha), amplasate în extravilanul satului Gura Căinarului, raionul Floreşti, pentru perioada cuprinsă între 01.03.2015-31.12.2016. Conform contractului SRL ”Nicomax” a primit de la SRL ”Demeder Com” , păcură în cantitate de 2250 tone, iar SRL ”Demeder Com” a obţinut dreptul de a prelucra terenurile menţionate după dorinţa sa şi a beneficia de toată roada de pe aceste terenuri. Astfel, la data de 11.05.2015 (la momentul semnării contractului de gaj) SRL ”Nicomax„ deja nu avea în gestiunea sa careva terenuri arabile amplasate pe

teritoriul satului Gura Căinarului, raionul Floreşti, deoarece dreptul de a prelucra terenurile menţionate a fost transmis SRL ”Demeder Com”.

Prin ordonanța din 29.03.2019, a procurorului în Procuratura Dondușeni Vacari Veascelav, în privința Elenei Casco a fost modificată învinuirea (f.d.27-28, vol.II), prin urmare Casco Elena fiind învinuită de *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privinţa naturii, calităţilor substanţiale ale obiectului, părţilor actului juridic nul sau anulabil, încheierea acestuia fiind determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, care a produs daune considerabile* în următoarele circumstanțe: Casco Elena *****, se învinuiește în aceia, că fiind administratorul S.C. ”Nicomax” SRL, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a „S.C. ”Imexagro” SRL și prezentarea ca adevărata a unei fapte mincinoase, în privința naturii și calităților substanțiale a obiectului, acţionând în acest sens prin promisiuni credibile dar de fapt neavând intenţia să-şi îndeplinească pe deplin angajamentele asumate, la data de 12 mai 2015 a încheiat contractul de vânzare-cumpărare) nr.128/15 cu „S.C. ”Imexagro” SRL, conform căruia, S.C.”Imexagro” SRL a livrat S.C. ”Nicomax” SRL, marfă în valoare totală de 1499830,15 lei. Conform condițiilor contractului S.C. ”Nicomax” SRL s-a obligat să achite în favoarea S.C. ”Imexagro” SRL, costul mărfii primite în două tranșe, adică 40% din suma totală în termen de până la 30.07.2015 și restul 60% din sumă în termen de până la 10.10.2015. Termenul de achitare a datoriei nu a fost respectat, achitarea parțială fiind efectuată de către SC ”Luxagro-Service” SRL în temeiul contractelor de cesiune a dreptului de creanță: nr.06/15-c din 04.08.2015 (341600 lei); - nr.16/15-c din 09.12.2015 (200000 lei); nr.17/15-c din 29.12.2015 (49900 lei); nr.18/15-c din 30.12.2015 (150000 lei); nr.c-01/16 din 01.02.2016 (150000 lei). Astfel, datoria S.C.”Nicomax” SRL față de S.C.”Imexagro” SRL, constituie 608330,15 lei, bani pe care i-a însușit, pricinuind astfel victimei o pagubă materială în proporții deosebit de mari.

Întru garantarea obligațiilor conform contractului nr.128/15 din 12.05.2015, conform contractului de gaj nr.05-g/15 din 11.05.2015, S.C. ”Nicomax” SRL a gajat în favoarea S.C. ”Imexagro” SRL, bunuri mobile, grâu, floarea-soarelui, porumb, cultivate pe terenurile agricole a SC ”Nicomax” SRL cu numerele cadastrale: 4533101; 4533102; 4533103;4533104; 4533105; 4533107;4533108; 4533109; 4533110, amplasate în extravilanul satului Gura Căinarului, raionul Florești, în valoare totală de 2258 000 lei și anume: 64 tone de grâu din roada anului 2015, în valoare de 128000 lei; 290 tone de floarea-soarelui, din roada anului 2015 în valoare de 1160000 lei și 645 tone de porumb, din roada anului 2015, în valoare de 970000 lei.

La data de 01.03.2015, SRL ”Nicomax” a încheiat un contract, conform căruia a transmis în folosință SRL ”Demeder Com” terenurile sale arabile, arendate de la persoane fizice (562 ha), amplasate în extravilanul satului Gura Căinarului, raionul Florești, pentru perioada cuprinsă între 01.03.2015-31.12.2016. Conform contractului SRL ”Nicomax” a primit de la SRL ”Demeder Com”, păcură în cantitate de 2250 tone, iar SRL ”Demeder Com” a obținut dreptul de a prelucra terenurile menționate după dorința sa și a beneficia de toată roada de pe aceste terenuri. Astfel, la data de 11.05.2015 (la momentul semnării contractului de gaj) SRL ”Nicomax” deja nu avea în gestiunea sa careva terenuri arabile amplasate pe teritoriul satului Gura Căinarului, raionul Florești, deoarece dreptul de a prelucra terenurile menționate a fost transmis SRL ”Demeder Com”.

La speță, instanța de apel arată că se consideră sustragere, luarea ilegală şi gratuită a bunurilor din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârşită în scop acaparator şi că primirea bunurilor cu condiţia îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie, doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpînire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor şi nu avea intenţia să-şi execute angajamentul asumat. Alături de alte circumstanţe, intenţia este demonstrată prin situaţia financiară extrem de neprielnică a persoanei care-şi asumă angajamentul la momentul încheierii tranzacţiei; lipsa de fundamentare economică şi caracterul nerealizabil al angajamentului asumat; lipsa unei activităţi aducătoare de beneficii, necesare onorării angajamentului; achitarea veniturilor către primii deponenţi din contul banilor depuşi de deponenţii ulteriori; prezentarea, la încheierea tranzacţiei, a unor documente false; încheierea tranzacţiei în numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane de care se foloseşte o altă persoană pentru a-şi atinge interesele etc, astfel vinovăţia persoanei se stabileşte în cadrul unui proces cu respectarea garanţiilor procesuale, deoarece simpla învinuire nu înseamnă şi stabilirea vinovăţiei. Sarcina probaţiunii este a părţii acuzării. Legea procesual-penală stabileşte că răsturnarea prezumţiei nevinovăţiei sau concluziile despre vinovăţia persoanei despre săvârşirea infracţiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Colegiul mai arată că vinovăţia persoanei în săvârşirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanţa de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumţiei nevinovăţiei, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului şi în urma unei proceduri legale, a dat răspuns la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală”, iar potrivit art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, se reține, că concluziile despre vinovăţia persoanei de săvârşirea infracţiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi

înlăturate, în condiţiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

În sensul celor descrise supra, în susținerea soluției Colegiul penal arată că escrocheria, prin esenţa sa, reprezintă o formă de sustragere, alături de alte forme condamnabile penal. Sustragerea reprezintă ”luarea ilegală şi gratuită a bunurilor mobile din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia săvârşită în scop de cupiditate”.

Conform doctrinei, *obiectul juridic special* al escrocheriei îl constituie relaţiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voinţă şi minimul necesar de încredere. În ipoteza infracţiunii de escrocherie, nu se întrevede un alt procedeu de evitare a comportării necorecte, decât atenţia şi prudenţa persoanelor care trebuie să se bazeze pe acel minim de încredere acordat altuia, dar şi să respecte libertatea manifestării de voinţă din partea altuia.

Obiectul juridic material al escrocheriei este format din bunurile care au o coexistenţă materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială, fiind bunuri mobile şi străine pentru făptuitor.

Latura obiectivă a infracţiunii prevăzute la art.190 Cod penal are următoarea structură: 1)fapta prejudiciabilă alcătuită din două acţiuni (inacţiuni): a) acţiunea principală care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane, acţiunea de sustragere a lor; b) acţiunea sau inacţiunea adiacentă care constă, în mod alternativ, în inducerea în eroare a unei sau mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților actului juridic nul sau anulabil, încheierea acestuia fiind determinată de comportamentul dolosiv sau viclean; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă şi urmările prejudiciabile.

Escrocheria este o infracţiune materială. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obţine posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorinţă.

Latura subiectivă a infracţiunii analizate se manifestă, în primul rând, prin vinovăţie sub formă de intenţie directă. De asemenea la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special-scopul de cupiditate. Primirea bunurilor cu condiţia îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage şi nu avea intenţia să-şi onoreze angajamentul asumat. Alături de alte circumstanţe, intenţia cu privire la sustragere poate fi demonstrată prin: situaţia financiară extrem de neprielnică a persoanei care îşi asumă angajamentul la momentul încheierii tranzacţiei; lipsa de fundamentare economică şi caracterul irealizabil a angajamentului asumat; lipsa unei activităţi aducătoare de beneficii, îndreptate spre încasarea mijloacelor băneşti necesare

onorării angajamentului; achitarea veniturilor către primii deponenţi din contul banilor depuşi de deponenţii ulteriori; prezentarea, la încheierea tranzacţiei, din numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane, de care se folosește o altă persoană pentru a-şi atinge interesele etc.

Subiectul infracţiunii specificate la art.190 din Codul penal este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârşirii infracţiunii a atins vârsta de 14 ani (în ipoteza faptelor prevăzute la alin. (2) şi (3)). În celelalte cazuri, vârsta minimă a răspunderii penale este de 16 ani.

Instanţa reiterezează faptul că latura subiectivă a escrocheriei se manifestă, în primul rând, prin vinovăţie sub formă de intenţie directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - scopul de cupiditate care reprezintă ”anticiparea în conştinţa făptuitorului a stăpânirii sale definitive asupra bunurilor luate, când el avea posibilitatea de a poseda, a folosi şi a dispune de aceste bunuri ca şi cum ar fi ale lui proprii”.

Contrar poziției acuzatorului de stat care a solicitat calificarea acțiunilor inculpatei Casco Elena în baza art.190 alin. (5) Cod penal, Colegiul penal atestă că, potrivit art. 52 Cod penal *(1) se consideră componenţă a infracţiunii totalitatea semnelor obiective şi subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracţiune concretă. (2) Componenţa infracţiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracţiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod,* deci se rezumă, că persoana este supusă răspunderii penale dacă în acțiunile acesteia sunt constatate toate patru elemente obligatorii: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Colegiul penal constată între Casco Elena în calitate de administrator al SC ”Nicomax” SRL și SC ”Imex Agro” SRL existența relațiilor civile, fapt ce în mod incontestabil atrage achitarea inculpatei Casco Elena în temeiul art. 390 alin.(1) pct.3) Cod procedură penală, adică pe motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii, deci între părți existând relații civile astfel nefiind dovedită latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii de escrocherie, litigiile dintre părți urmând a fi soluționate în ordinea procedurii civile.

În susținerea existenței unor relații civile și lipsa elementelor infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, Colegiul penal reține, că potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr.128 imex/15 din 12.05.2015 (p.1.1.) încheiat între SRL ”Imexagro” în calitate de vânzător şi SRL ”Nicomax” în calitate de cumpărător, vânzătorul se obligă să predea în proprietate cumpărătorului, iar cumpărătorul se obligă să preia şi să plătească preţul produselor de uz fitosanitar, seminţelor indicate în anexa la contract, facturile fiscale respective. Potrivit p.2.3 al contractului de vânzare-cumpărare, cumpărătorul se obligă să achite preţul mărfii în modul următor: -40% din preţul mărfii cumpărate, până la data de 30.07.2015; -60% din preţul mărfii cumpărate, până la data de 10.10.2015, totodată, părţile

contractante prevăzând la p.5.1 din contractul menţionat că, toate litigiile ce apar în legătură cu executarea contractului, se vor soluţiona pe cale amiabilă, iar conform p.5.3 al contractului vizat, în cazul în care părţile nu au ajuns la un numitor comun în termen de 5 zile calendaristice din momentul înaintării pretenţiei, litigiile se vor remite spre examinare instanţei de judecată competente(f.d.9-12, vol. I).

La speță, instanța de apel coroborând materialele cauzei penale cu prevederile legislaţiei în vigoare, conchide că între SRL ”Imexagro” şi SRL ”Nicomax”, persistă raporturi juridice civile, încheiate în formă scrisă, manifestate prin obligaţiuni reciproce, care reflectă nemijlocit acordul comun a ambelor părţi, aferent, părţile stabilind şi modalitatea de soluţionare a unor eventuale litigii, dacă acestea vor apărea în legătură cu executarea contractului de vânzare-cumpărare.

În cadrul cercetării judecătorești instanța a stabilit că din probele administrate nu rezultă explicit o suspiciune veritabilă că a fost săvârşită o infracţiune contra patrimoniului, in detrimentul intereselor SRL ”Imexagro”, fie a unei alte infracţiuni aflate în conexitate cu aceasta acţiunile efectiv incriminate de organul de urmărire penală inculpatei, nu corespund semnelor componenţei prevăzute la art.190 alin. (5) Cod penal.

În motivarea soluției ce urmează a fi emisă la caz, Colegiul penal reține și faptul, că legea penală prin art.190 Cod penal incriminează ca escrocherie doar fapta care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune sau abuz de încredere, şi doar în situaţia particulară în care intenţia de dobândire a bunurilor respective a existat înainte de obţinerea posesiei asupra lor.

La fel, Colegiul penal reiterează, că SRL ”Imexagro” de fapt a recunoscut caracterul civil al relaţiilor avute cu SRL ”Nicomax” în baza contractului de vânzare-cumpărare din 12.05.2015, adresându-se la data de 28.11.2018 în cadrul procesului de insolvabilitate al SRL ”Nicomax”, cu cerere de validare a creanţei în mărime de 608330,15 lei, anexând la aceasta contractul de vânzare-cumpărare şi facturile fiscale, recunoscând totodată achitarea parţială a datoriei de către SRL ”Nicomax” în mărime de 891500 lei prin terţul SRL ”Luxagro-Service” (f.d.31-32 cu anexe f.d.33-41, vol. II), de unde rezultă că SRL ”Imexagro” a recurs la instanţa de insolvabilitate în vederea recuperării datoriei restante de la SRL ”Nicomax”.

Se reiterează și faptul că de către acuzare nu s-a ținut cont nici de faptul, că executarea parţială a obligaţiei SRL ”Nicomax” fată de SRL ”Imexagro” a fost realizată de către terțul-SRL ”Luxagro-Service” prin intermediul contractelor de cesiune semnate de toate cele trei părţi, cedent, cesionar și debitor, astfel caracterul civil al relațiilor dintre Casco Elena în calitate de administrator al SRL ”Nicomax” și SRL”ImexAgro” se atestă prin faptul că în rezultatul implicării inculpatei în procesul stingerii unei părţi din datoria SRL ”Nicomax” faţă de SRL ”Imexagro”, prin contractele de cesiune a avut loc stingerea datoriei cu suma totală de 891500 lei, adică în proporţie de 60%, rămânând restanţa SRL ”Nicomax” faţă de SRL

”Imexagro” în mărime de 608330,15 lei, deci acesteia nu-i poate fi incriminată fapta de escrocherie.

Cu referire la invocarea acuzatorului de stat cu privire la faptul că la data de 01.03.2015, SRL ”Nicomax” a încheiat un contract, conform căruia a transmis în folosinţa SRL ”Demeder Com” terenurile sale arabile arendate de la persoane fizice (562 ha), amplasate în extravilanul satului Gura Căinarului, r-nul Floreşti pentru perioada cuprinsă între 01.03.2015 şi 31.12.2016 potrivit contractului, SRL ”Nicomax” primind de la SRL ”Demeder Corn” păcură în cantitate de 2250 tone, iar SRL ”Demeder Corn” a obţinut dreptul de a prelucra terenurile menţionate după dorinţa sa şi a beneficia de toată roada de pe aceste terenuri, astfel, la data de 11.05.2015 (la momentul semnării contractului de gaj SRL ”Nicomax” deja nu avea în gestiunea sa careva terenuri arabile amplasate pe teritoriul satului Gura Căinarului, r-nul Floreşti, deoarece dreptul de a prelucra terenurile menţionate, a fost transmis la SRL ”Demeder Com”, se reține faptul, că relaţiile juridice dinfre SRL ”Nicomax” şi SRL ”Demeder Com” stabilite prin contractul de societate civilă din 01.03.2015, în care SRL ”Nicomax” a depus în calitate de cotă de participare terenurile arendate, nu este un contract translativ de proprietate, terenurile date rămânând în gestiunea SRL ”Nicomax”, iar SRL ”Demeder Com” fiind investită cu dreptul de a prelucra terenurile, beneficiile urmând a fi împărţite în mod echitabil între părţile contractante, or, părţile la încheierea contractului de societate civilă după natura contractului, urmăresc în comun scopuri economice ori alte scopuri, împărţind între ele foloasele şi pierderile.

Colegiul penal menționează că reieşind din natura de relaţii civile ce persistă între SRL ”Imexagro” şi SRL ”Nicomax”, inculpata Elena Casco nu poate cădea sub incidenţa legii penale atât a art.190 alin.(5) CP al RM, cât și a art.196 alin. (4) CP al RM or pe parcursul perioadei de executare de către SRL ”Nicomax” a obligaţiilor contractuale în raport cu SRL ”Imexagro”, aceasta a întreprins măsuri reale pentru ca SRL ”Nicomax” să-şi onoreze obligaţiunile contractuale, fiind onorate în proporţie de 60%.

În combaterea solicitărilor acuzatorului de stat și în sensul casării sentinței instanței de fond care a condamnat-o pe inculpata Casco Elena în temeiul art.196 alin.(4) Cod penal Colegiul penal apreciază ca fiind relevant și faptul, că inculpata nu a avut scopul de cupiditate, aceasta oferindu-şi disponibilitatea efectivă de a executa angajamentele la care s-a expus SRL ”Nicomax” în raport cu SRL ”Imexagro”, executându-le într-o mare măsură, corespunzător, nu-i poate fi imputată nici fapta prevăzută Ia art.196 alin. (4) CP al RM, care în ipoteza doctrinei legislative constă din: *obiectul juridic principal* al infracțiunii prevăzute la art.196 Cod penal care îl constituie relațiile sociale cu privire la patrimoniu, care au în conținutul lor un drept de creanță. Totodată, *obiectul juridic secundar* îl

formează relațiile sociale cu privire la buna-credință și la minimul necesar de încredere.

Obiectul material îl pot forma bunurile care, potrivit dreptului de creanță, urmau să treacă în proprietatea victimei, precum și bunurile din care au fost trase anumite foloase de către făptuitor în detrimentul intereselor proprietarului.

Latura obiectivă a infracțiunii se manifestă prin: 1) fapta prejudiciabilă care este alcătuită două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea sau inacțiune principală, exprimată prin căutarea de daune materiale; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care se exprimă în înșelăciune și abuz de încredere; 2) urmăririle prejudiciabile sub formă de daune materiale în proporții deosebit de mari; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudecabile; 4) circumstanțele săvârșirii infracțiunii, dacă fapta nu constituie o însușire.

Latura subiectivă a infracțiunii se caracterizează prin vinovăție în formă de intenție directă și scop de profit.

Colegiul arată că, conform art.93 alin. (1) Cod procedură penală, probele sânt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei infracţiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei, precum şi la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Conform art.95 alin.(1) Cod procedură penală, sânt admisibile probele pertinente, concludente şi utile administrate în conformitate cu prezentul cod.

Conform art.100 alin.(1) CPP RM, administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea şi verificarea probelor, în favoarea şi în defavoarea învinuitului, inculpatului, de către organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea altor participanţi la proces, precum şi de către instanţă, la cererea părţilor, prin procedeele probatorii prevăzute de prezentul cod.

Reieşind din normele precitate şi în motivarea soluţiei adoptate, Colegiul penal reţine că din probatoriul prezentat de către partea acuzării, care au fost cercetate minuțios nu atestă că în acțiunile inculpatei Casco Elena sunt prezente semne atât a laturii obiective cât şi subiective, ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) cât și a infracțiunii prevăzute de art.196 alin. (4) Cod penal.

Relevant soluției adoptate de instanța de fond, Colegiul apreciază a fi și prevederile art.26 alin. (3) Cod de procedură penală conform căror judecătorul nu trebuie să fie predispus să accepte concluziile date de organul de urmărire penală în defavoarea inculpatului sau să înceapă o judecată de la ideea preconceputǎ că acesta a comis o infracţiune ce constituie obiectul învinuirii.

Totodată, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. Conform prevederilor art. 8 Cod de procedură penală persoana acuzată de săvârşirea unei infracţiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa

nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanţiile necesare apărării sale, şi nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa.

Concluziile despre vinovăţia persoanei de săvârşirea infracţiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condiţiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Potrivit sensului legii, principiilor generale ale procesului penal, în cadrul procesului penal de către procuror şi de către instanţele de judecată urmează a fi verificate toate probele acumulate, atât cele de acuzare cât şi cele ce dezvinovăţesc persoana.

Instanța de apel reiterează faptul, că contrar prevederilor legale descrise supra instanța de fond a acordat prioritate selectivă probelor administrate și acumulate de organul de urmărire penală eronat ajungând la concluzia cu privire la încadrarea acțiunilor și vinovăția inculpatei Casco Elena în baza art. 196 alin. (4) Cod penal.

De asemenea ținând cont de faptul, că prin probele administrate și cercetate la cauză se atestă existența relațiilor civile între Casco Elena în calitate de administrator al SRL ”Nicomax” și SRL ”ImexAgro”, se concluzionează neconsistența învinuirii aduse de organul de urmărire penală în baza art.190 alin.(5) Cod penal, astfel reținându-se că în sensul art.6 CoEDO, noţiunea de ”acuzaţie în materie penală” este distinctă de noţiunea ”drepturi şi obligaţii cu caracter civil”, astfel, în cauza Ringvold vs. Norvegia din 11.02.2003, CtEDO a notat că, ”faptul că o lege, care poate permite o cerere de despăgubire în virtutea dreptului cu privire la prejudiciu, include şi elemente obiective constitutive ale unei infracţiuni penale, nu reprezintă, în pofida gravităţii acestei infracţiuni, un motiv suficient pentru a considera ca persoana responsabilă de obligaţiile cu caracter civil, să fie acuzată de o infracţiune penală”.

Colegiul mai arată că, conform art.389 alin.(1,2) Cod de procedură penală, ”sentinţa de condamnare se adoptă numai în condiţia în care, în urma cercetării judecătoreşti, vinovăţia inculpatului în săvârşirea infracţiunii a fost confirmată prin ansamblu de probe cercetate de instanţa de judecată. Sentinţa de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri...

Analizând în cumul toate probele acumulate, se constată că instanţa de fond nu a dat apreciere din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei şi veridicităţii probelor din dosar, a circumstanţelor cauzei respective în coraport cu învinuirea adusă inculpatei, şi a adoptat o hotărâre neîntemeiată, deoarece acuzarea nu a prezentat probe care ar dovedi vinovăţia Elenai Casco nici de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) Cod penal incriminată prin actele

organului de urmărire penală și nici de comiterea infracțiunii prevăzute de art.196 alin. (4) Cod penal în baza cărui a fost condamnată de instanța de fond.

În circumstanţele menţionate ale cauzei, Colegiul consideră că argumentele aduse în apelul declarat de avocatul Harea Dumitru în interesul inculpatei Casco Elena, sunt întemeiate şi servesc drept temei pentru casarea sentinţei şi pronunţarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care inculpata Casco Elena va fi achitată de comiterea infracţiunii prevăzute de art.190 alin. (5) Cod penal pe motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii, totodată în aspectul soluției emise, Colegiul apreciază apelul procurorului în procuratura r-lui Briceni, Ruslan Baraliuc ca fiind nefondat din care motiv va fi respins.

Conducându-se de art.415 alin. (l) pct. l) lit. c), 415 alin. (1) pct. 2) CPP RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

d e c i d e:

Respinge ca nefondat apelul procurorului în Procuratura raionului Briceni, Ruslan Baraliuc declarat împotriva sentinței judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 11.10.2022.

Admite apelul avocatului Harea Dumitru în interesul inculpatei Casco Elena declarate împotriva sentinței judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 11.10.2022, sentință care se casează total cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului prevăzut pentru prima instanță după cum urmează:

Se achită Casco Elena de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) alin. (3) lit.b) Cod penal pe motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunța în ședință publică la data de **03.04.2024 ora 09:00**.

Președinte de ședință, judecător Ala ROTARU

Judecători Dumitru PUȘCA

Angela REVENCO